

INHOUD

38

Realisme 11

Razend populair, en de eerste beurs van het nieuwe jaar van 13 t/m 16 januari in de Passengers Terminal Amsterdam. Een preview.

REALISME IN DETAIL *de crux van het kunstwerk*

En verder in dit nummer:

Veilingnieuws

Een terugblik novemberveilingen en een top tien van de best verkochte werken met Amedeo Modigliani's 'La Belle Romaine' uit 1917 als absolute topper.

48

Select

Tableau's selectie uit het nieuwste galerie-aanbod.

86

Kunst op tafel

Galerie Gijsbrecht Bol presenteert kunst culinair.

94

Atelierportret

De gelauwerde Rob Voerman, tussen twee ateliers in. Over de inspiratie van zijn werkplek.

100

Tentoonstellingsagenda

110

54

Op avontuur met de broers Van Velde

Belvédère-directeur en curator Han Steenbruggen hield voor Tableau een dagboek bij: hoe het onmogelijke mogelijk werd.

78

Manifesta 8

De spraakmakende en de enige reizende Europese biënnale, streek neer in het zuiden van Spanje. Jonathan Turner, bekend kunstcriticus, curator en Manifesta-medewerker, schreef een beschouwing. Over de Europese dialoog met Noord-Afrika.

7 LEREN KIJKEN

Lotte Klösters: 'Schildersverdriet' is in eerste oogopslag een traditioneel vanitasstillevens waarbij de schedel het middelpunt van het schilderij vormt. De schedel ligt op een palet met ongebruikte verf en schone kwasten. Het schilderij verbeeldt echter veel meer dan de sterfelijkheid van de mens. Het herbergt vele symbolen. Achter de schedel bloeit een plantje genaamd *Saxifraga x geum*. Het plantje met de minuscule, gevlekte bloemetjes wordt ook wel *Schildersverdriet* of *Hoe-langer-hoe-liever* genoemd, omdat het zo moeilijk is dit plantje te schilderen. Onder het marmere tafelblad wordt de leer van de schone kunsten uitgebeeld door putti gebeeldhouwd uit steen. Er zijn vier putti te zien. Een putto lijkt te tekenen naar model en twee andere kijken mee en discussiëren over het getekende. De putto die als model zit heeft een masker voor. Dit is een oud symbool dat staat voor de schone kunsten. Men moet leren (kijken) om de oude ambachten onder de knie te krijgen.'

Sierk van Meeuwen, *Schildersverdriet* (Hoe langer, hoe liever), 2010, olie op linnen, 40 x 36 cm, Galerie Bart, stand 09.

8 KINDERBEHANG

Fred Wagemans: 'Het werk van Thijs Jansen drukt het verpletterend alleen zijn uit van de mens nu. Maar ook heeft het een verpletterend relativiseringsvermogen. Ik word er altijd vrolijk van. De crux: De telescoop is naar beneden gericht, naar het aardse. Niet naar de sterren, maar naar de buurvrouw in bad (bij wijze van spreken). Het Flintstones-kinderbehang en de puber platenhoes drukken het verleden uit van de afwezige hoofdpersoon. Hij is hier nu uitgebroken. Hij heeft gekozen voor het echte leven. Of is dit te optimistisch?'

Thijs Jansen (1986), *Zolderkamer*, 2010, acryl en olie op paneel, 30 x 40 cm, €1.400, Kunstruimte Wagemans, stand 28.

9 INSTANT HUMOR

Eduard Planting: 'Lilith (woonachtig en werkend in Reuver, Limburg) maakt in haar vrije werk uitsluitend zelfportretten. Dat doet zij met een grote regelmaat en meestal in en om haar huis. De zelfportretten zijn soms humoristisch, soms hilarisch, soms erotisch, soms ondeugend, soms schokkend, maar ... altijd spraakmakend en technisch van een hoge kwaliteit. Zij heeft er totaal geen moeite mee zichzelf - zowel letterlijk als figuurlijk- bloot te geven. Bij een recente expositie in Duitsland had men daar toch wat moeite mee en wilde men een aantal werken censureren. In Nederland is het wat makkelijker, want dezelfde werken werden zonder enig probleem door Museum Van Bommel Van Dam getoond. Op Realisme 11 laat ik een aantal nieuwe foto's van Lilith zien, waaronder het prachtige 'Side table'. En ja, ook dit is Lilith zelf. Ze

bedenkt de scène, stelt haar camera in, neemt haar plaats in en met behulp van een afstandsbediening op de camera legt ze de scène vast. Net zolang tot ze tevreden is met het resultaat. Om met Rick Vercauteren (directeur museum Van Bommel Van Dam) te spreken: 'Instant humor!' Het belangrijkste detail is natuurlijk de theepot: net niet helemaal recht, want dat zou te perfect zijn ...'

Lilith, Side table (zelfportret), 2010, foto, lambda-print, oplage 5 stuks, 60 x 90 cm, €1950, Eduard Planting Fine Art Photographs, stand 27.

10 EEN NIEUWE MENS

Lilja Zakirova: 'Het getoonde 'The Flight' is het tweede werk uit een nieuw fotoproject 'The Starting Point of the Universe'. Het werk van Katerina Belkina is één groot statement van de zoekende mens. De ernst waarmee zij haar geportretteerde zelf aan de kijker toont, verontrust en fascineert. Haar haarscherpe verbeeldingen die tegelijkertijd een sterk picturaal karakter dragen, zijn overwegend frontaal gericht. Deze wijze van verbeelden ontdoet de werken van een anekdotische lading en geven hen de conceptuele en abstracte lading van Russische iconen. De *idea* in een menselijke vorm gezet. Katerina Belkina is een kunstenaar die de mens beschouwt als een wezen dat met ziel en verstand de grenzen van de verbinding met het universum zoekt. Omdat de confrontatie met de onmogelijkheid daarvan groot is, schept hij zijn eigen universum. In deze recentste serie 'The Starting Point of the Universe' neemt dit de vorm aan van een metropool. Deze verstedelijkte wereld is echter kunstmatig en zuiver materieel en als een kleine stip in dit geconstrueerde geheel voelt de mens zich nog eenzamer en nog meer verlaten. De personages van Belkina zijn in deze zin opnieuw geconstrueerd; in haar visie heeft de metropool een nieuwe type mens geschapen, waarin nog maar een vleug van bewustzijn aanwezig is met de verbondenheid met het ware universum. Dit werk bevat veel cruciale details (de blik in de ogen, haar jeugdigheid ten opzichte van haar grijze haar, de blauwe plek op haar been, het Russische theeglas, het contrast tussen haar steriele coupé en de industriële stad op de achtergrond, de zeer moderne omgeving tegenover haar klassiek Griekse pose... tesamen vormt het een groot monumentaal geheel.'

Katerina Belkina, The Flight, fotografie, 90 x 130 cm, oplage 9, Galerie Lilja Zakirova, stand 15.

Realisme 11 • de beurs voor hedendaagse figuratie
13 t/m 16 januari, Passengers Terminal Amsterdam
www.realismeamsterdam.com ◀